

Minnesanteckningar Byggdialogens Bygggrupp

måndag den 31 maj på SWECO i Falun

Närvarande:		
	Gunder Häggström	gunder.haggstrom@gmail.com
Ja	Ola Hammar	ola.hammar@sweco.se
Ja	Ann Andersson	ann-birgitt.andersson@sweco.se
	Magnus Holmer	magnus.holmer@sweco.se
Ja	Johan Pettersson	johan.pettersson@dalarnas.se
Ja	Peter Svensson	peter.svensson@dalarnas.se
Ja	Hans Grandin	hans.grandin@bygg.org
	Mikael Lundin	mikael.lundin@skanska.se
	Lars-Erik Rann	lars-erik.rann@skanska.se
Ja	Kristina Fahlgren	kristina.fahlgren@ltdalarna.se
	Belinda Östrand-Bonde	belinda.ostrand-bonde@ltdalarna.se
	Anders Ax	anders.ax@bygggnads.se Riksbyggen
	Christer Lindborg	dalabyggsam@swipnet.se
	Anders Östlund	anderso@byggpartner.com
	Mikael Ekstrand	mikaele@byggpartner.com
	Anders Fyhr	anders.fyhr@btfalun.se
Ja	Håkan Helling	hakan.helling@hmbcon.com
	Jan-Olov Ungerstam	jan-olov@misteln.se
	Stefan Oskarsson	stefan.oskarsson@vvsmonter.se
	Mats Skoglund	mats.skoglund@nilsskoglund.se
Ja	Anna Wibom	anna.wibom@peab.se
	Tomas Säfström	tomas.safstrom@peab.se (anläggning)
	Bo Bergenström	bo.bergenstrom@dea.neagruppern.se
	Börje Forsberg	borje.forsberg@fsb.se
	Hans Edward	hans.edward@falun.se
	Niklas Linnsén	niklas.linnsen@falun.se
Ja	Åke Persson	ake.persson@borlange.se
	Johan Carlsson	johan.carlsson@wspgroup.se
	Carl-Henning Strand	carlhenning.strand@ramboll.se
	Mikael Persson	mikael.persson@ocab.com
	Anders Lundin	anders.lundin@afconsult.com
	Göran Haglund	ghd@sydtotal.se
	Johan Gustafsson	johan.gustafsson@nss-group.com
	Christer Borgström	christer.borgstrom@kopparstaden.se
	Juha Kivi	juha@jkbygg.com
	Andreas Westman	andreas.westman@ramboll.se
	Pär-Ove Larsson	par-ove.Larsson@bravida.se
	Anders Wahlén	anders.wahlen@hedins.se
	Ingemar Nygren	iny@du.se
Ja	Jan Erik Lagergren	jl@du.se
	Anders Efraimsson	anders.efraimsson@wspgroup.se
Ja	Mats Rosell	info@rosells.com
	Michael Spångberg	msp@insideoutside.se
	Mats Krüger	Mats.kruger@kopparstaden.se
	Sofia Andréasson	Sofia@arksofia.se
	Göran Kihlström	Goran.kihlstrom@structor.se
	Erik Perols	erik.perols@ramboll.se

	Nils Norgren	nils.norgren@w.lst.se
Ja	Krister Rosendahl	krister.rosendahl@lansstyrelsen.se
	Tomas Enochsson	tomas.enochsson@ramboll.se
	Simon Böhme Florén	simon.bohme.floren@sweco.se

Närvarade var dessutom Roland Karlsson, föredragande i Kvalitetssäkringsgruppen samt Thomas Samuelsson, föredragande från Prifloat AB

1. Inledning, föregående möte

Ann Andersson (AA) hälsar välkommen och påminner nya rutiner för våra möten att en Dialoggrupp skall redovisa sitt resultat på varje möte.

Samtliga deltagare i Bygg Dialogen uppmanas att till nästa möte anmäla sin ankomst eller ev förhinder.

Sekreterare är i fortsättningen representant för Högskolan Dalarna, i nuläget Janerik Lagergren.

Protokollet från möte 20100421 justerades. Noteringarna används som ”dagordning” för dagens möte.

2. Information/utbildning

Kvalitetssäkringsgruppen har till dagens möte, engagerat Thomas Samuelsson från Prifloat AB. Thomas lämnar en skrift för självstudier och berättar dessutom om företagets verksamhet. Man arbetar med en modell för att styra byggverksamheten genom processmätningar under byggets gång. Syftet är att kunna korrigera och styra mot uppsatta mål. Arbetsmaterialet, verktyget, är kopplat till BQR. Metoden heter BQR Best Practice. Bland andra, använder sig Landstingsfastigheter i Dalarna av det verktyget.

Mätning av processen sker genom att alla inblandade i ett projekt tillfrågas via enkäter. Frågorna kan gälla produktivitet, engagemang, ledarskap mm. Resultat redovisas i tex spindeldiagram och resulterar i utvärderingsplaner.

Efter Thomas anförande diskuteras olika aspekter på användning av BQR Best Practice. AA poängterar positiviteten att alla inblandade i ett projekt involveras.

AA höjer rösten och avbryter denna diskussion till förmån för Roland Karlssons redogörelse för Kvalitetssäkringsgruppens nya grepp avseende utredningsskedet och produktbestämningsskedet. Detta kompletterar tidigare folder för Kvalitetssäkring av Byggprojekt. Som bas för det nya arbetet ligger Landstingsfastigheters rutiner. Kompletterande förslaget bifogas detta protokoll. Gruppen vill ha just dina synpunkter på innehållet NU e-postat till ake.persson@borlange.se
Gruppen har som mål att sätta kvalitetsmodellerna i ett objekt inom snar framtid.

Nu höjer AA rösten igen och vi går vidare under punkten 2:

ÅP: 60 personer deltog i seminarium om fuktsäker grundläggning mm.

Seminarium om energi och klimat deltog också ca 60 personer i ByggDialogens del.

AA önskar ytterligare seminarium om passivhusbyggande.

Representanter från 4 kommuner deltog i seminarium i hållbart byggande.

Filip Veiss undersöker Dalarnas fastighetsbestånd, för att uppnå uppställda energimål. Dalarna skall bli pilotlän för energieffektivisering.

Övrig info:

Info från högskolan:

Anna Wibom börjar i augusti på Högskolan Dalarna. Anna föreslås bli Högskolans representant i ByggDialog Dalarna och bli som uppgift att samordna ByggDialog Dalarnas seminarieverksamhet och Högskolans undervisning. Önskemål finns från Högskolan att ByggDialogens seminarier, förläggs i möjligaste mån till Högskolans lokaler i syfte att seminarierna skall kunna besökas av skolans studenter i undervisningssyfte. Samtidigt ger seminarierna en återkommande och naturlig kontakt mellan studenter och företag.

Karriärcentrum Bygg kommer att utgöra en kontaktplattform för aktörer som genomför och påverkas av byggutbildningen i länet, d.v.s. gymnasieutbildningen, Stiftelsen STAR, Högskolan och näringslivet. En person, **Teresa Bergkvist**, har anställts med placering på Högskolan. Teresa får en sammanhållande uppgift mellan bransch och utbildningsväsendet. Teresa föreslås bli nästa **sekreterare** i ByggDialog Dalarna. Förslagen på personer och arbetsuppgifter i ByggDialogen enligt ovan, får diskuteras vid nästa Bygggruppsmöte.

Laboratoriebyggnaden på Högskolan är färdigställd. Bygglabbet utrustas och är klart för betonglaborationer.

3. Handlingsplaner, rapporter

Nedan följer uppdateringar av rapporter från de olika grupperna. Genomgång gjordes i all hast och får utgöra en summering av läget:

Grupp 1a Vattenskadesäkert byggande

De planerade seminarierna är genomförda. Vad händer med gruppen?

Grupp 1b Klimatskyddat byggande

Gruppen har, enligt **Håkan Helling**, avslutat sitt arbete.

Grupp 2 Materialval

Kvarstår sedan förra mötet:

Gruppen planerar ett studiebesök i Stockholm, i början av juni, till ett för ändamålet, lämpligt objekt. Besöket är avsett att ge ny energi till utveckling av gruppens tidigare arbete. En frågeställning att belysa: Hur ser användarna av miljödatabanker på materialvalsarbetet? Kan olika databanker användas inom samma objekt? Är olika databanker bättre ur användarsynpunkt för olika stadier i ett objekts tillblivelse? I vilket skede, vem, skall bestämmas vilka material som användas i ett objekt?

Grupp 3 God inommiljö, luftbehandling

Ingen ytterligare information från gruppen. Vid möte med bygggruppen får vi diskutera läget. **Någon från gruppen måste delta då.**

Grupp 4 Upphandling och utvärdering

Ingen ny information. Eminentarium planeras under hösten. Info vid nästa möte.

Grupp 5 LCC-kalkyler

LCC-presentation i form av enkel folder, presenterades på mötet. Ytterligare presentation har gjorts för **Gunder Häggström**. Kvarstår: hur tänker gruppen framåt? Hur skall implementering i alla byggandeleden genomföras? Hur skall gruppen redovisa användningsgraden, acceptansen, i byggprocessen? Blir det fler seminarier?

Grupp 6 Kvalitetssäkringsgruppen

Gruppen har i dag redogjort för läget och i bifogad form finns förslag till utformning av arbetsordning för utrednings- och produktbestämningsskedet. Gruppen vill ha dina synpunkter på denna arbetsordning, som du e-postar till ake.persson@borlange.se

Grupp 7 Fuktsäker grundläggning

Seminarium med rubriken Fuktsäker grundläggning, har genomförts den 18 maj i lokal på Dalarnas försäkringsbolag. 60 personer deltog. Vad händer med gruppen.

Grupp 8 Lågenergi- och passivhus i Dalarna

Bygggruppen efterlyser fler seminarier. Intresset är stort.

4. Aktiviteter

Nya hemsidan är klar och behöver fyllas med aktuellt innehåll.

5. Övriga frågor

6. Nästa möte:

Nästa möte i bygggruppen hålls den 19 augusti 2010, kl. 13.15

På Högskolan i Borlänge i sal 312.

På detta möte redovisar passivhusgruppen sitt arbete. Vi ser fram mot det med stor förväntan.

Bygggruppen hoppas verkligen att du kommer.

Meddela detta till ann-birgitt.andersson@sweco.se

med pennan
Janerik Lagergren